

Raadsinformatiebrief

Onderwerp	:	Voortgang raadsvoorstel Rekenkamerrapport Duurzaamheid
Zaaknummer	:	1243098
Datum	:	3 juni 2025
Portefeuille	:	Wethouder Jan Lock
Behandelend ambtenaar	:	Willem van Valen en Jordy Venderbos

Beste leden van de raad van Molenlanden,

In de raadsvergadering van 18 februari 2025 heeft u het geamendeerde Raadsvoorstel rekenkamerrapport duurzaamheid Molenlanden vastgesteld. U heeft besloten de conclusies en aanbevelingen uit het rapport te onderschrijven; en u verzoekt het college om de aanbevelingen 1 t/m 5b uit te werken, met de volgende toevoegingen:

- Met behoud van de ingezette adaptieve strategie;
- Eind 2025 verstrekt het college aan de raad één monitoringsrapportage op basis van het uitvoeringsprogramma duurzaamheid en klimaat.
- In 2025 stelt het college een Warmteprogramma op en informeert de raad hierover.
- In 2025 onderzoekt en informeert het college de raad met betrekking tot de aanbevelingen 3 en 4 wat maximaal haalbaar is qua doelen, uitgangspunten en rapportages binnen reële kosten- en capaciteitsmogelijkheden.
- In 2025 de raad te informeren tijdens een informatiesessie door experts zoals PBL of CE Delft.

In deze raadsinformatiebrief geven wij een reactie op dit besluit, de uitvoerbaarheid hiervan, en een update over de acties in 2025.

Reactie college op het raadsbesluit

In de schriftelijke reactie van het college op het Rekenkamerrapport, de beantwoording van vragen en tijdens de commissievergadering en de raadsvergadering, stond het debat over de wenselijkheid en uitvoerbaarheid van de conclusies en aanbevelingen van de Rekenkamer centraal.

Het college gaf aan kansen te zien bij de aanbevelingen 1, 2 en 5, maar beargumenteerde dat aanbeveling 3 en 4 niet verenigbaar zijn met de huidige adaptieve strategie. U heeft

vastgesteld dat met behoud van de ingezette adaptieve strategie, gekeken moet worden wat vanuit aanbeveling 3 en 4 maximaal haalbaar is. Zoals het college heeft aangegeven zit hier een probleem, omdat aanbeveling 3 en 4 gebaseerd zijn op een ander uitgangspunt dan de adaptieve strategie. We lichten dit kort toe waarna wordt aangegeven hoe het college aan de slag gaat met uw besluit en daarbij inzet op het verbeteren van de sturingsinformatie en monitoring.

Adaptieve strategie en innovatiekracht

Het Rekenkamerrapport pleit bij de aanbeveling 3 en 4 voor een planmatige benadering, waarbij meetbaarheid, voorspelbaarheid en financiële verantwoording van de geïnvesteerde bedragen centraal staan in de beleidskeuzes. Er wordt een strakke datasturing aanbevolen, waarbij bij elke financiële bijdrage expliciet moet worden gereflecteerd op de toegevoegde waarde voor het gestelde doel. Daarnaast wordt gevraagd om met cijfers en doorrekeningen aan te tonen en te voorspellen hoe aan de doelstellingen in komende zichtjaren wordt voldaan, en aan te geven hoe dit wordt gemonitord en bijgestuurd.

De adaptieve strategie is juist gebaseerd op werken vanuit de samenleving, waarbij innovatie en experimenteren centraal staan. Een strakke aanpak op basis van datasturing (zoals aanbevolen door de rekenkamer) past hier niet bij. Een adaptieve strategie heeft als vertrekpunt dat vanuit de kracht van de samenleving kansen ontstaan om exponentiële vooruitgang te bereiken in de doelstellingen. De aanpak van vraagstukken door de samenleving bepaalt in basis het proces, de planning en de uitkomsten. Aanbeveling 3 en 4 vereisen een aanpassing van deze adaptieve strategie, omdat zij volledig deze benadering van datasturing, monitoring en doorrekeningen omarmen en daarmee passen bij een 'top down' werkwijze. Om deze aanbevelingen uit te voeren is daarom een systeemverandering nodig én een andere wijze van samenwerken met de samenleving. Een systeemverandering vergt veel middelen en capaciteit, maar wijkt ook fundamenteel af van de door u als raad gekozen strategie: een wendbare en adaptieve overheid die aansluit bij de energie van de samenleving, als beste strategie om eigenaarschap en draagvlak te creëren op de duurzaamheidsdoelstellingen.

Aan de slag met het raadsvoorstel: Verbeteren van de sturingsinformatie

In het raadsvoorstel geeft u een opdracht aan het college om meer inzicht te geven in de kosteneffectiviteit van het beleid en om de monitoring van de adaptieve aanpak te verbeteren. Hier gaan we serieus mee aan de slag, waarbij we gaan kijken naar mogelijkheden die géén afbreuk doen aan de adaptieve strategie én die uitvoerbaar zijn binnen reële kosten- en capaciteitsmogelijkheden. Wij zien deze wens ook door u bevestigd in het genomen raadsbesluit.

Op deze wijze geven wij uitvoering aan uw besluit, waarbij wij ons maximaal inspannen om te kijken wat uit de aanbevelingen kan worden meegenomen in het verbeteren van de sturingsinformatie van de adaptieve strategie. Wij zien hiertoe genoeg mogelijkheden:

- Bij de monitoringsrapportage die u eind 2025 ontvangt zullen wij toelichten welke verbeteringen al zijn doorgevoerd. Wij werken hierbij aan het verbeteren en het anders formuleren van doelstellingen en prestaties, en het actualiseren en complementeren van de monitoring. We maken hiervoor gebruik van de kennis van

de CE Delft, waarover op 14 oktober voor de gemeenteraad een beeldvormende avond wordt georganiseerd.

Tevens verkennen we of na dit jaar de monitoringsrapportage op een ander moment kan worden uitgebracht, waarbij we uit kunnen gaan van definitieve jaarcijfers in plaats van een tussenstand van cijfers, zoals dat afgelopen jaren het geval was.

- Dit jaar wordt het Warmteprogramma opgesteld (als opvolger van de Transitievisie Warmte), waarbij de doelen van de warmtetransitie worden geëvalueerd en wordt gekeken of deze meer SMART gemaakt kunnen worden op basis van beschikbare en bestendige data. In februari bent u hierover geïnformeerd middels een raadsinformatiebrief.
- In 2026 wordt gestart met de aanpassing van het systeem, waardoor de financiële administratie gekoppeld wordt aan de inzet van personeel en de doelstellingen. Ook wordt de koppeling gemaakt met de jaarrekening. Dit gaat een aanzienlijk verschil maken in de financiële verantwoording op de gemeentelijke doelstellingen.

Sturingsinformatievraagstuk voor de organisatie

Het college wil ervoor zorgen dat u als raad voldoende inzicht krijgt, ook in de kosteneffectiviteit van het beleid, om daarmee uw taken goed te kunnen uitvoeren. Dit geldt niet alleen voor het thema duurzaamheid, maar ook voor de andere opgaven binnen de gemeente. Voor de gehele organisatie geldt dat data gedreven werken en de daaruit te vergaren sturingsinformatie nog verder moet worden ontwikkeld en ingebed in de organisatie, en dat kost tijd. De gemeente Molenlanden is nog een jonge organisatie. De organisatie is nog volop in ontwikkeling en data gedreven werken maakt daar nadrukkelijk onderdeel van uit. Wij zien dit als een gezamenlijk vraagstuk van uw raad, ons college en het ambtelijk apparaat. We willen graag met u verder in gesprek over adaptief werken, het samenwerken met de samenleving en wat dit betekent voor datagericht werken, monitoring en uw controlerende rol als gemeenteraad. Om de doorontwikkeling van de organisatie behapbaar te houden stellen wij voor dit onderwerp pas na de verkiezingen in maart 2026 op te pakken.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van gemeente Molenlanden,
De secretaris,

De burgemeester,

Marko Does

Theo Segers

